

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Deres referanse
12/1421

Vår referanse (bes oppgitt ved svar)
13/00812-2/EOL

Dato
17. oktober 2013

Datatilsynets høringsuttalelse - Forslag til endringer i universitets- og høyskoleloven

Vi viser til deres høringsnotat av 10. juli 2013 hvor forslag til endringer i universitets- og høyskoleloven fremmes.

Datatilsynet er enig med Kunnskapsdepartementet i at bestemmelsene som i dag gjelder for utveksling av opplysninger om fusk, utestenging og bortvisning av studenter fremstår fragmentert. Vi er derfor positive til at departementet nå foreslår å samle bestemmelsene i en ny bestemmelse som skal gjelde informasjonsutveksling mellom studiesteder, NOKUT og Samordna opptak. Forutsatt at bestemmelsen setter klare rammer for utvekslingen kan en slik samlebestemmelse bidra til et mer oversiktlig og informativt regelverk hva gjelder hvordan disse opplysningene blir behandlet.

Slik vi forstår departementet er ny § 4-12 i universitets- og høyskoleloven ment å være hjemmel for opprettelsen av det allerede utviklede registeret for utestengte studenter – RUST. Bestemmelsen bør dermed være konkret nok til å kunne si at registrering av sensitive personopplysninger i RUST har hjemmel i lov, jf. personopplysningsloven § 8 første ledd annet alternativ og § 9 første ledd bokstav b.

Datatilsynets hovedinntrykk er at den foreslåtte ordlyden i § 4-12 ikke angir rammene for opprettelsen av registeret på en tydelig nok måte, og at for mye av reguleringen er overlatt til utarbeidelse av forskrift.

Datatilsynet har følgende forslag til presiseringer i ny § 4-12:

1. Behandlingsansvar

Forslag til ny § 4-12 første ledd gir departementet forskriftskompetanse til opprettelsen av «*et offentlig eid register*».

Datatilsynet mener at ansvarsforholdene omkring registeret med fordel kan gjøres tydeligere i lovhjemmelen. Begrunnelsen for dette er at det å vite hvem som er ansvarlig for et register med personopplysninger er av avgjørende betydning for at registrerte og andre skal kunne bruke sine rettigheter etter personopplysningsloven.

Dette gjør seg særlig gjeldende når det er skal registreres sensitive personopplysninger. Vi vil derfor foreslå at den instans som er å anse som behandlingsansvarlig etter personopplysningsloven¹ angis i lovteksten.

2. Uttrykkelig angitt formål

I høringsnotatet gjør departementet rede for hensikten med informasjonsutvekslingen i RUST². Hensikten fremgår imidlertid ikke av den foreslåtte bestemmelsen, og dette mener vi er en klar mangel.

I personvernregelverket er angivelsen av uttrykkelige formål med behandling av personopplysninger grunnleggende for oppfyllelsen av de plikter som behandlingsansvarlig har. Det kommer blant annet til uttrykk i grunnkravene til behandling av personopplysninger i personopplysningsloven § 11 og retten til innsyn i § 18 første ledd bokstav c, samt andre ledd. For å kunne ta stilling til om en bestemt bruk av opplysninger er i tråd med personopplysningsloven er det videre avgjørende at det er satt noen rammer for hva opplysningene kan brukes til.

Vi vil derfor foreslå at det tas inn et avsnitt som angir formålet med RUST. Departementet kan for eksempel bruke sin egen formålsbeskrivelse i høringsnotatet: *«Hensikten med informasjonsutvekslingen er å opplyse institusjonene om vedtak vedrørende opptakskarantene, eksamenskarantene og utestenging som har virkning ut over institusjonen vedtaket er fattet på».*

3. Sletting

En viktig side av personvernet er å kunne starte med blanke ark. Dette betyr at det er av betydning for ivaretagelsen av personvernet at personopplysninger ikke lagres lengre enn nødvendig. I sitt høringsnotat skriver departementet at *«når perioden for vedtaket er utløpt slettes vedtaket fra RUST».* Denne setningen er informativ og kan med fordel tas inn i lovteksten.

Ellers bør det nevnes at vi syns departementet har foretatt et nøkternt utvalg av personopplysninger som skal være registerets innhold. Det er også positivt at det kun skal gå varsel fra RUST til de studiestedene som faktisk har mottatt en søknad fra en person med vedtak rettet mot seg. Dette viser at det er gjort en vurdering av hva som er relevant å ha med av opplysninger og at det er tenkt på tilgangsstyring i systemet.

¹ Personopplysningsloven §2 nr. 4

² Punkt 8.1 fjerde avsnitt

Datatilsynet er videre enig i at den mer detaljerte reguleringen av RUST bør gjøres i forskrift. Her vil for eksempel beskrivelse av kravene til informasjonssikkerhet ha en naturlig plass, herunder krav til tilgangsstyring, autorisasjon etc. Datatilsynet bidrar gjerne med innspill når utarbeidelse av forskrift blir igangsatt.

Med vennlig hilsen

Bjørn Erik Thon
direktør

Eirin Oda Lauvset
seniorrådgiver

Kopi: Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet,
v/Statsforvaltningsavdelingen,
Pb 8004 Dep, 0030 Oslo